Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

MMM:n vastine 11.10.2022
Asiantuntijakuulemiset

nv Jukka Ränkimies

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Eduskunta

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (HE 169/2022 VP)

Asia: Maa- ja metsätalousministeriön vastine asiantuntijalausunnoista

Eduskunnassa on käsiteltävänä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (HE 169/2022 VP). Maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt maa- ja metsätalousministeriön (jäljempänä *ministeriö*) lausuntoa asiantuntijalausunnoista, jotka on esitetty kyseisen valiokunnan asiantuntijakuulemisissa. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

Oikeusministeriö

Oikeusministeriö on hallituksen esityksen osalta antanut esityksen valmisteluvaiheessa esitysluonnoksesta lausunnon maa- ja metsätalousministeriölle. Lausunnossa kiinnitettiin huomiota tiedonantovelvollisuuteen, tiedonsaantioikeuteen, sähköistä hakua koskevaan sääntelyyn, seuraamusmaksuun, asetuksenantovaltuuksiin ja määräyksenantovaltuuksiin. Oikeusministeriön lausunnon mukaan näihin liittyvät näkökohdat näytetään esityksessä pääsääntöisesti otetun huomioon. Oikeusministeriön näkemyksen mukaan huomiota on kuitenkin aiheellista kiinnittää ehdotettuihin määräyksenantovaltuuksiin.

Ehdotetun 22 b §:n 2 momentin säännöksen nojalla Ruokavirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksissa esitettävistä tiedoista. Vaikka esityksen säätämisjärjestysperusteluihin on täydennetty perusteluja Ruokaviraston norminantovaltaan liittyen, voi 22 b §:n 2 momentin normiantovaltuutta pitää kyseenalaisena, varsinkin suhteutettaessa se ehdotettuun 12 f §:n sääntelyyn, jossa toimitettavista tiedoista ja niiden toimitusajankohdasta annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Voidaan kiinnittää huomiota myös siihen, että valtuutta koskeva perussäännös ei yksityiskohtaisemmin rajaa sitä, minkälaisista tiedoista on kyse, vaan viitataan yleisesti EU:n markkinajärjestelylainsäädäntöön ja ao. lakiin.

Yhtäläisesti huomiota viranomaisen määräyksenantovallan käyttämiseen asetuksenantovaltuuden sijaan voidaan kiinnittää myös ehdotetun 24 §:n 4 momentin osalta ja 29 §:n 4 momentin osalta, joissa Ruokaviraston määräyksellä annettaisiin tarkempia säännöksiä tietoihin liittyen.

Oikeusministeriön näkemyksen mukaan asetuksenantovaltuutta voinee pitää em. tapauksissa kaikkiaan perustuslain näkökulmasta perustellumpana sääntelytapana, kuin viranomaisen määräyksenantovaltuutta.

Ministeriö toteaa edellä mainittuihin määräyksenantovaltuuksiin liittyen seuraavaa. Mainitun 22 b §:n 2 momentin valtuus liittyy hakemuksissa esitettäviin tarkempiin tietoihin. Kyseistä valtuussäännöstä on tarkennettu hallituksen esityksen jatkovalmistelun yhteydessä oikeusministeriön lausunnon johdosta. Ruokavirastolle osoitettu määräyksenantovaltuus liittyisi yksityiskohtaisiin ja teknisluonteisten yksityiskohtien määrittämiseen. Valtuutta koskeva perussäännös rajaa hakemuksissa esitettävät tiedot tarkkarajaisesti. Mainitut tiedot on tarkemmin selvitetty säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa. *Ministeriön* näkemyksen mukaan mainittua valtuutta ei tulisi suhteuttaa 12 f §:n mukaiseen sääntelyyn koska asiallisesti säännökset eivät vastaa toisiaan. Kyseisessä 12 f §:ssä säädetään muun muassa tietojen toimitusajankohdasta. Perustellumpaa normiantovaltuustason määrittämisessä olisi asiallisesti verrata valtuussäännöstä nykyisin voimassa olevaan lain 24 §:n mukaiseen valtuuteen, jossa on säädetty Ruokavirastolle määräyksenantovaltuus.

Ehdotetut 24 §:n 4 momentin ja 29 §:n 4 momentin valtuudet liittyisivät vastaavalla tavalla hakemuksiin liittyviin tietoihin ja kirjattaviin tietoihin, jotka liittyisivät yksityiskohtaisiin ja teknisluonteisten yksityiskohtien määrittämiseen. Voimassa olevassa laissa on nykyisin vastaavasti 24 §:n valtuuden osalta säädöstasona vastaavan kaltaisten tarkempien tietojen osalta ollut Ruokaviraston määräyksenantovalta. Esimerkiksi 24 §:ään sisältyvä määräyksenantovaltuus on annettu perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 34/2012 vp). Perustuslakivaliokunnan lausunnossa on tällöin mm. todettu, että markkinajärjestelylain määräystenantajan toimivaltaa rajaa lakiehdotusten säännösten lisäksi EU:n lainsäädäntö.

Määräystenantovalta olisi tarkoituksenmukaista ja perusteltua osoittaa Ruokavirastolle, joka toimii mainittujen säännösten osalta toimivaltaisena viranomaisena sekä horisontaaliasetuksen 9 artiklassa tarkoitettuna maksajavirastona. Ruokavirastolla on tuen hakemiseen ja muuhun tuen toimeenpanoon liittyvää erityisosaamista. Lisäksi Ruokavirasto vastaa tuen hakemiseen liittyvistä tietojärjestelmistä. Määräyksenantovaltuus rajoittuisi tuen hakemiseen liittyviin teknisiin seikkoihin, joiden asiallinen merkitys ei edellytä, että niistä säädettäisiin lailla tai asetuksella. Ruokavirastolle esitettyyn määräyksenantovaltaan ei liittyisi merkittävää harkintavallan käyttöä.

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriö toteaa lausunnossaan, että esityksessä tarkoitettu tukijärjestelmä ja siihen ehdotetut muutokset toteutetaan julkisen talouden suunnitelmien ja valtion talousarvioiden mukaisten määrärahojen ja henkilötyövuosimäärien puitteissa.

Työ- ja elinkeinoministeriö ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunnossaan esittämä ainoa huomio liittyy tuottajaorganisaatioihin ja kansalliseen viranomaiseen, jolle tietoja toimitetaan markkinajärjestelylain 12 f §:n perusteella.

Sopimussuhteita maito- ja maitotuotealalla koskevassa markkinajärjestelyasetuksen 149 artiklassa on määritelty edellytykset, joiden täyttyessä maitoalan tuottajaorganisaatiot ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät voivat neuvotella raakamaidon toimittamista koskevia sopimuksia jäsentensä puolesta. Jos kyseisessä poikkeussäännöksessä määritellyt edellytykset eivät täyty, kilpailulain (948/2011) 5 §:n

ja Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 101 artiklan kilpailusäännöt voivat tulla sovellettavaksi tällaisiin kollektiivisesti neuvoteltuihin maitoalan sopimuksiin.

Markkinajärjestelyasetuksen 149 artiklan 2 kohdan f alakohdassa edellytetään, että tuottajaorganisaatio ilmoittaa neuvottelujen kohteena olevan raakamaidon määrän jäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle. Neuvottelujen kohteena olevan raakamaidon määrää koskevat tiedot ovat olennaisia Kilpailu- ja kuluttajaviraston valvontatehtävän kannalta.

Eduskunnalle annetun esityksen 12 f §:ssä todetaan, että: ”Hyväksytyn tuottajaorganisaation on toimitettava Ruokavirastolle sen jäsenmäärää ja kaupan pidetyn tuotannon arvoa tai määrää koskevat tiedot sekä muut vastaavat sen toimintaa koskevat tiedot, jos EU:n markkinajärjestelylainsäädäntö tätä edellyttää.” Pykälän säännöskohtaisissa perusteluissa on todettu, että pykälä kattaisi jatkossa maitoalan sijaan kaikkien tuotealojen tuottajaorganisaatiot. Lisäksi on todettu, edellä mainittu artikla on EU:n suoraan sovellettavaa oikeutta ja artiklan nojalla mainitut tiedot tulee toimittaa jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on Suomessa Ruokavirasto.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole huomautettavaa esitetystä 12 f pykälästä, mutta se ehdottaa harkittavaksi, että Ruokavirastolle annettaisiin mahdollisuus luovuttaa kyseisiä tietoja Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, jos ne ovat tarpeen viraston valvontatehtävän hoitamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole huomautettavaa kilpailulakiin liittyvään esityksen 2 §:ään.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto kannattaa lausunnossaan vastaavasti esitettyä 12 f pykälää sellaisena kuin se on hallituksen esityksen lausuntokierroksen jälkeen täsmennetty. Kilpailu- ja kuluttajavirasto kuitenkin pitää tärkeänä, että myös Kilpailu- ja kuluttajavirasto saa valvontatehtävänsä kannalta olennaiset tiedot salassapitosäännösten estämättä siinä laajuudessa, kuin EU:n markkinajärjestelylainsäädäntö edellyttää. Tältä osin elinkeinonharjoittajien hallinnollista taakkaa keventäisi säännös, jolla annettaisiin Ruokavirastolle mahdollisuus luovuttaa kyseiset tiedot suoraan Kilpailu- ja kuluttajavirastolle, mikäli ne ovat tarpeen edellä kuvatun valvontatehtävän hoitamiseksi. Virastolla ei ole hallituksen esityksestä muilta osin huomautettavaa.

> *Ministeriö* toteaa, että ehdotetun säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että tuottajaorganisaatioiden hyväksymisestä ja hyväksymisedellytysten noudattamisen varmistamisesta vastaava Ruokavirasto saa tarvittavat tiedot kaikkien sektoreiden tuottajaorganisaatioilta. Nykyisin voimassa olevan säännöksen mukaan tietoja saadaan vain maitosektorilta. Tiedot ovat tarpeen tuottajaorganisaatioiden hyväksymisedellytysten varmistamiseksi ja komission edellyttämän raportoinnin toteuttamiseksi. Säännös ei ole aiemminkaan kattanut tietojen toimittamista kilpailuviranomaiselle.
>
> *Ministeriö* toteaa, että markkinajärjestelylain 2 §:n 2 momentin mukaan tuottajaorganisaatioiden sopimusten, päätösten ja menettelytapojen hyväksyttävyydestä, hyväksyttävyyden arvioinnista ja muista maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan liittyvistä sopimuksista, päätöksistä ja menettelytavoista sekä näissä asioissa toimivaltaisista viranomaisista säädetään markkinajärjestelyasetuksessa ja kilpailulaissa (948/2011). *Ministeriön* käsityksen mukaan Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on oikeus kilpailulain nojalla saada kyseiset tiedot sekä viranomaisilta, että tuottajaorganisaatiolta. Näin ollen ehdotettava säännös sekä kilpailulainsäädäntö *ministeriön* käsityksen mukaan varmistaa riittävän tiedonsaannin, eikä tarvetta muutokselle ole.

Ruokavirasto

Ruokavirasto suhtautuu esitykseen pääosin myönteisesti. Erityisesti Ruokavirasto kannattaa CAP-suunnitelmaan kuuluvien tuottajaorganisaatio-ja mehiläishoitotukeen ehdotettuja säännöksiä. Lisäksi sähköistä hakua koskeva uudistus on tarpeen toimeenpanon kannalta. Ehdotuksessa on myös huomioitu hyvin eri pykäliin tehtävät tarpeelliset ajantasaistamiset. EU:n lainsäädäntö muuttuu monelta osin tuottajaorganisaatio- ja mehiläishoitotuessa. Tämän seurauksena jäsenvaltion on itse säädettävä valvonta- ja seuraamusasioista. Lainsäädännön valmisteluprosessin aikana Ruokavirasto on ollut huolissaan seuraamusmaksupykälästä. Prosessin aikana Ruokavirasto on toivonut, että seuraamusmaksupykälä olisi säädetty tarkemmin, jolloin toimeenpanoviranomaiselle olisi ollut selvempää, milloin ja kuinka paljon seuraamusmaksua tulisi määrätä. Ruokaviraston mielestä on tärkeää varmistaa, että kontrollijärjestelmät ovat riittäviä ja komission vaatimusten mukaisia.

> *Ministeriö* toteaa, että seuraamusmaksua koskevassa pykälässä on pyritty huomioimaan EU:n horisontaaliasetuksen säännökset mahdollisimman tarkasti ja yksiselitteisesti. Seuraamusmaksua koskevassa pykälässä on huomioitu mahdollisimman tarkasti myös aiemmalla rahoituskaudella voimassa olleet vastaavan kaltaiset seuraamuksia koskevat EU-säännökset. *Ministeriö* viittaa tältä osin hallituksen esityksen perusteluihin.

Harmaan talouden selvitysyksikkö

Harmaan talouden selvitysyksikkö (*selvitysyksikkö*) lausuu harmaan talouden torjunnan näkökulmasta ja pitää kannatettavana hallituksen esityksessä ehdotettua viranomaisen tuen myöntämisen, maksamisen ja tuen käytön esteisiin liittyvää tiedonsaantioikeutta koskevaa sääntelyä sekä viranomaisen mahdollisuutta käyttää selvitysyksikön tuottamia velvoitteidenhoitoselvityksiä tiedonsaantioikeutensa toteuttamisessa.

Selvitysyksikkö ehdottaa lisäksi avustussäännösten yhtenäisyyden vuoksi harkittavaksi, että verojen, lakisääteisiin eläke-, työttömyysvakuutus- ja tapaturmavakuutusmaksuihin sekä Tullin perimiin maksuihin liittyvien velvoitteiden laiminlyönnit tuen myöntämisen esteenä kirjattaisiin lakiin selkeästi ja että ne ulotettaisiin tuen hakijan vastuuhenkilöihin sekä keskeisiin omistajiin sekä harkinnanvaraisesti näiden hallinnoimiin tai omistamiin muihin yrityksiin ja että 63 §:n 2 momentissa tarkoitettu tiedonsaantioikeus ulotettaisiin koskemaan tuen hakijan lisäksi tämän vastuuhenkilöitä ja keskeisiä omistajia sekä näiden hallinnoimia tai omistamia muita yrityksiä.

> *Ministeriö* toteaa, että hallituksen esityksen säännöskohtaisissa perusteluissa on tarkemmin selvitetty tiedonsaantioikeuden käyttötarkoitusta. Verohallinnon harmaan talouden selvitysyksikön laatimia velvoitteidenhoitoselvityksiä käytettäisiin erityisesti sen selvittämiseksi, onko tuen saaja tukea hakiessa tai tuen maksamista hakiessa olennaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan suorittaa veroja tai muita julkisoikeudellisia maksuja. Esimerkiksi 27 a §:n nojalla mehiläishoitotuen osalta tulisi tarkistaa, että hakijalla on riittävät taloudelliset resurssit hankkeen toimeenpanoon ja toimimiseen tukipäätöksen ehtojen edellyttämällä tavalla. Tämän vuoksi toimivaltaisilla viranomaisilla olisi tarve selvittää hakijoiden julkisten velvoitteiden hoitamista osana tuen myöntämis-, maksamis- ja tuen käytön valvontaprosessia.

Lakiehdotuksen 37 b §:ssä säädetään tuen edellytyksiä koskevien sääntöjen kiertämisestä. Mainitun säännöksen mukaan markkinajärjestelylaissa tarkoitettua tukea ei voisi myöntää, jos sen myöntämisen edellytykset on luotu keinotekoisesti, kyseisen lainsäädännön tavoitteiden vastaisesti ja järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää tuen myöntämistä koskevia säännöksiä oikeudettoman taloudellisen hyödyn tavoittelemiseksi. Mainittu säännös perustuu horisontaaliasetuksen 62 artiklaan.

Ministeriö katsoo, että EU:n markkinajärjestelyä koskevissa EU-säännöksissä säädetään kattavasti tukijärjestelmiä koskevista edellytyksistä ja vaatimuksia koskevista seikoista. Näihin tukien myöntämisedellytyksiin ei sisälly selvitysyksikön lausunnossa esitettyjä lisäkriteereitä. Ottaen huomioon, että EU:n markkinajärjestelylainsäädäntö on suoraan sovellettavaa EU-lainsäädäntöä, kansallisia lisäkriteereitä ei esitetä asetettavaksi. *Ministeriö* toteaa, että EU:n markkinajärjestely ja siihen liittyvä maksajavirastolainsäädäntö muodostavat oman tarkasti säännellyn kokonaisuuden, johon ei liity saman tyyppistä kansallista harkintavaltaa kuin esimerkiksi valtionavustuslain soveltamisalaan kuuluviin harkinnanvaraisiin järjestelmiin voi liittyä. Markkinajärjestelyyn liittyvien tukien myöntämisedellytyksenä ei ole myöskään esimerkiksi vastaavanlaista toimijan luotettavuuden kriteeriä kuin esimerkiksi elintarvikelaissa. *Ministeriö* katsoo tältä osin, että ehdotettu tiedonsaantioikeussäännös on EU-lainsäädännön mukainen ja sisällöllisesti kattava. Säädösten yhteneväisyyden (HE 164/2022 vp, HE 166/2022 vp ja HE 169/2022) vuoksi *ministeriö* kuitenkin esittää 63 §:n 2 momenttia muutettavaksi eduskuntakäsittelyn yhteydessä seuraavasti (kursivoitu):

> Edellä 1 momentissa mainituilla viranomaisilla on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada maksutta Verohallinnolta hakijaa koskevat tiedot veroihin sekä muulta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta edellä mainittua tahoa koskevat tiedot lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin *taikka Tullin perimiin maksuihin* liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä *edellä mainitun tahon* kytkennöistä *ja niissä mahdollisesti esiintyneistä puutteellisuuksista edellä mainittuihin velvollisuuksiin liittyen*, jos tiedot ovat välttämättömiä tuen myöntämiseksi, maksamiseksi tai tuen käytön valvomiseksi.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC) esitti lausunnossaan mehiläishoitotukeen liittyviä seikkoja. Lausunnossa kiinnitettiin huomiota päättyvällä rahoituskaudella voimassa olleeseen kansalliseen mehiläishoito-ohjelmaan ja sen toteuttamiseen. Lausunnossa esitetään, että useamman kuin yhden tuensaajan tulisi voida toteuttaa tukitoimenpidettä. Lausunnossa todetaan, että mehiläishoitotukea pitäisi voida myöntää myös paikallisella tasolla toteutettavaan toimintaan. Lausunnon mukaan tukea tulisi voida myöntää, vaikka hakija olisi suhteellisesti pieni tai toimisi vain paikallisesti. Lisäksi lausunnossa todetaan, että hankkeiden laatu sekä vaikuttavuus maantieteisillä tai markkina-alueella, jossa yhteisö toimii, tulisi ottaa huomioon valinnassa.

Ministeriö toteaa, että nykyisin säädetty edellytys, että tuensaajan on toteutettava kaikkia kansallisen mehiläishoito-ohjelman toimenpiteitä, on käytännössä johtanut siihen, että tuella on ollut vain yksi hakija ja tuensaaja, koska yhteisiä hakemuksia ei ole tehty. Esityksessä ei enää edellytettäisi, että tuen saaja toteuttaa kaikki tukikelpoiset toimenpiteet.

Lakiin lisättäisiin uusi 27 a §, jossa säädettäisiin mehiläishoitotuen tuensaajien ja tuen saajien esittämien toimenpiteiden valintaperusteista. Tuen hakija voisi hakea tukea yhdelle tai useammalle toimenpiteelle. Samaa toimenpidettä voisi toteuttaa useampi tuensaaja. Valintaperusteissa huomioitaisiin muun muassa hankkeessa esitettyjen toimenpiteiden vaikuttavuus mehiläisalaan ja alan toimijoihin, hankkeen laatu ja hakijan taloudelliset edellytykset toteuttaa hanke. Esitetty säädösehdotus ei poissulje paikallisten hankkeiden tukemista. Säännöskohtaisissa perusteluissa on huomioitu, että toimenpiteiden tulee hyödyttää laajasti mehiläishoitoalaa ja alalla toimivia. Ei ole nähty kuitenkaan tarkoituksenmukaiseksi rajata valintaa siten, että toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa vain laajalla maantieteellisellä alueella. Tuen hakijalla tulee olla taloudelliset edellytykset toteuttaa hanke, koska tuen hakija saa rahoituksen vasta toteutuneiden kustannusten mukaan. Valintakriteereissä ei ole kuitenkaan rajoittavasti säädetty vaatimuksia tuenhakijan suhteellisesta koosta taikka muun muassa hakijan liikevaihdosta.

Kauppapuutarhaliitto

Kauppapuutarhaliitolla ei ole huomautettavaa esitykseen.

Muiden alojen tuottajaorganisaatioiden hyväksyminen

Ympäristöministeriön, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC:n) ja Vehmaan yhteistoiminta-alueen maaseutupalveluiden lausunnoissa otettiin esille muiden alojen tuottajaorganisaatioiden hyväksyminen.

Ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö pitää lakiesitystä pääosin kannatettavana, mutta viittasi aiemmin maa- ja metsätalousministeriölle valmisteluvaiheessa toimitettuun lausuntoon tietyin huomioin.

Ympäristöministeriön esityksen valmisteluvaiheessa maa- ja metsätalousministeriölle toimittamassa lausunnossa tuotiin esille tuottajaorganisaatiotuen merkitys myös muille tuotannon aloille kuin hedelmä- ja vihannesalalle. Tältä osin viitattiin muun muassa siihen, että tuottajaorganisaatiotuki on käytössä vain hedelmä- ja vihannesalalla. Ympäristöministeriö toi lausunnossaan muun muassa esille positiiviset ympäristövaikutukset nyt tehtyjen lakiesitysten muutosten osalta, mutta samalla toteaa, ettei vastaavia ympäristövaikutuksia ole niiltä osin kuin mainittuja tukijärjestelmiä ei ole muilla aloilla.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund

SLC esitti lausunnossaan seuraavaa. Tuottajakentällä on pieni mutta kasvava kiinnostus perustaa tuottajaorganisaatioita. Äskettäin on perustettu maitotuottajaorganisaatio ja ennen sitä muutama tuottajaorganisaatio lammasalalla. Nämä ovat hyviä avauksia, jotka myös parantavat tuottajien asemaa elintarvikemarkkinalla. Suomen CAP-suunnitelmassa on kuitenkin linjattu, että näitä tuottajaorganisaatioita ei vielä tässä vaiheessa tueta erikseen. Poliittinen viesti tulisi olla, että näitä tuottajaorganisaatiota tulisi perustaa koska niillä on vaikutus tuottajien neuvotteluasemassa ja tuotannon kehittämisessä.

SLC toi lausunnossaan esille, että vihannes- ja hedelmäalalla on jo pitkään ollut toimivia tuottajaorganisaatioita. Viesti näiltä yrityksiltä on kuitenkin huolestuttava kuin kasvava ohjelmien hallinto vie yritysten resursseja. Hyvään hallintotapaan kuuluu, että hallinto ei saisi vaikeuttaa pienten tuottajaorganisaatioiden mahdollisuuksia käyttää vihannes- ja hedelmätuottajaorganisaatioille suunnattua tukea.

Vehmaan yhteistoiminta-alueen maaseutupalvelut

Vehmaan yhteistoiminta-alueen maaseutupalvelut esitti lausunnossaan seuraavaa. Hedelmä- ja vihannes-, mehiläishoito- ja muiden alojen tuottajaorganisaatioiden tukisummat on tullut määrittää kansalliseen suunnitelmaan (CAP-suunnitelma) vuosille 2023–2027. Tämä tarkoittaa, että tuottajaorganisaatio on täytynyt olla jo toiminnassa, että toiminnan kulut on osannut arvioida suunnitelma-ajalle. Tuottajaorganisaation perustaminen vaatii paljon asian selvittämistä ja tuottajien yhteen saaminen harvaan asutussa Suomessa vaatii aikaa. Toimintamalli perustettavalle tuottajaorganisaatiolle tuen saamiseen on jäykkä. Tuottajaorganisaation perustamiseen tuen hakeminen ja saaminen tulisi olla mahdollista myös vuosina 2023–2027.

Toivottavaa on, että maaseuturahoituksesta voidaan rahoittaa myös pienten tuottajaorganisaatioiden perustamista ja ylläpitoa. Pienelle tuottajaorganisaatiolle tulisi tuen olla korkeampi ja korkeampi tuki maksaa kansallisena tukena, mikäli EU:n säädökset sen sallivat. Maaseuturahoituksen kautta perustettavalle tuottajaorganisaatiolle tulisi tuki voida hakea myös vuosina 2023–2027.

> *Ministeriö* viittaa kolmeen edellä mainittuun lausuntoon ja toteaa seuraavaa. *Ministeriö* selvitti tarkemmin valiokuntakuulemisen yhteydessä 4.10.2020 tuottajaorganisaatiotukeen liittyviä näkökohtia. Lakiehdotuksen sisällön pohjana ja säännösten reunaehtoina on EU-lainsäädännön lisäksi Suomen suunnitelman sisältö ja siinä tehdyt linjaukset ja kirjaukset. Mainittu suunnitelmaehdotus hyväksyttiin valtioneuvoston istunnossa 16.12.2021. Muiden tuotannonalojen tuottajaorganisaatioiden perustamista ja muuta tuottajien välistä yhteistyötä on tarkoitus tukea maaseudun kehittämisen toimenpiteiden kautta.